

DONA I EDUCACIO

L'educació és un dels instruments bàsics d'opressió de la dona. Ha estat dit amb raó que la dona no neix sinó que es fa: el procés educatiu al qual és sotmesa fa que accepti com a natural el paper que la societat li ha marcat, i que li comportarà la llarg de la seva vida subordinació, marginació i opressió.

Aquest paper, que se li va inculcant des de la família i l'escola, és ratificat a tots nivells per tots els aparells ideològics de la societat capitalista, dels quals cal destacar els mitjans de comunicació de masses (T.V. ràdio, premsa...)

Total l'educació de la dona va dirigida a formar, no una persona autònoma, capaç d'actuar per ella mateixa, sinó un ésser dependent, indefens, entès sempre en relació a un home, que és el que veritablement estarà inserit en la societat.

Aquesta tasca comença a la família. La família, com a primer centre de l'educació de l'individu conformarà i farà assumir als fills les pautes i normes que regeixen a la societat. D'una banda, reproduïx al seu si l'organització jeràrquica de l'exterior, i, de l'altra, és aquí on els infants aprenen que hi ha un paper masculí -caracteritzat per la independència i el poder, l'autoritat i la raó- i un altre de femení -caracteritzat per la submissió, el sentimentalisme, la dependència i la irracionalitat.

Aquesta diferència de papers, els infants no sols la veuen reflectida en els seus pares, sinó que els hi és inculcada molt directament: a la nena si li dirà que hi ha una sèrie de qualitats que són pròpies de les dones "per naturalesa", les quals ha de posseir per a ser acceptada com una "dona com cal". Però al mateix temps que ella interioritza aquests valors "femenins", aprèn que el món es regeix per tots aquells altres valors que li han dit que són propis de l'home. Per tant, ella no podrà viure en aquest món si no té un home que la protegeixi (pare, marit) i és a través d'ells que ella tindrà un paper en aquesta societat. A través dels jocs infantils i les lectures (contes, tbos, etc.) aprendrà que la seva funció principal serà dins de la llar, com a esposa i mare, mentre que al nen se li fomenta la força, l'activitat, la competitivitat, pwe tal que pugui afrontar el seu paper públic en una societat agressiva, competitiva i jerarquitzada.

La família transmet també les pautes de comportament sexual i, per tant, la doble moral vigent per a homes i dones. A la nena se li inculcarà que no té una sexualitat pròpia, sinó que aquesta està en funció de la de l'home. Se li ensenyarà a accentuar els seus valors físics (coqueteria ...) per tal d'atreure un home i complir la seva funció principal : ser la dona d'algu.

Així, els pares, quan pensen a preparar els seus fills per a la vida professional, ho enfocaran molt diferent si és nen o nena. El futur treball del fill es considera una cosa fonamental i, per tant, es faran tots els esforços que calguin perquè sigui el més retribuït i considerat socialment possible. El futur treball de les dones - si s'hi pensa - serà en tot cas una cosa secundària, per ajudar l'economia familiar, o per si de cas no troba un marit o es queda viuda. No estarà en funció de la capacitat o vocació professional de la dona.

En resum podem dir que la família educa la dona en un model prefabricat d'ésser inferior respecte a l'home, sempre dependent i necessitada de protecció per part d'aquest, sense l'aprovació i el suport del qual ella no és res.

La tasca que comença la família la complementa el sistema educatiu. En primer lloc, l'escola o bé separa els nens i nenes, o bé - en els casos d'ensenyament mixt - és molt lluny d'impartir una veritable coeducació.

En tots dos casos, l'escola segueix configurant unes inclinacions i unes aptituds molt diferents en els nens i en les nenes. S'impartirà a les nenes assignatures específicament "femenines" (labors, "hogar"), se'ls explicaran matèries de manera diferent, se'ls donarà una diferent educació física. Els llibres de text reproduïxen totalment aquesta discriminació : hi veiem sempre els homes en funcions importants i les dones com a ajudants (el "jefe" i la secretària, el metge i la infermera), les dones fregant plats i el homes llegint el diari ... I així fins i tot en llibres que poden passar en altres aspectes per avançats ...!

Si una noia opta per la formació professional, es trobarà un seguit de professions vetades, i només tindrà accés a les que, o bé reves-teixen caràcter auxiliar o bé són relacionades amb el món considerat típicament "femení" (perruqueres, esteticienne, modista ...).

Poques dones accediran a l'ensenyament superior, ja que com hem dit, si cal triar entre pagar els estudis a un fill o a una filla, el noi, serà sempre l'elegit. I així, conforme anem pujant el nivell educa-tiu més poques dones hi ha, i encara si hi són, serà també en les carreres més poc remunerades, essent molt poques les dones en les carreres de tipus tècnic i de més prestigi social (enginyers, arqui- tectes ...).

D'altra banda a la mestressa de casa se la deixa en una situació d'abandó total. Si havia arribat al matrimoni en situació d'analfa- betisme, generalment així seguirà. Si tenia uns coneixements cultu- rals mínims, per força s'estancará i els anirà perdent.

Al sistema capitalista li interessa de mantenir les dones en aquesta situació, perquè no es mogui del lloc que li han marcat. I perquè aquest aïllament la dugui a acceptar totes aquelles idees i normes de comportament que li van inculcar i que ella també inculcarà als seus fills. Així queda assegurada la cadena que va mantenint una so- cietat de classes i una societat masclista.

La família transmet també les pautes de comportament sexual i, per tant, la doble moral existent per a homes i dones. A la noia se li inculcarà que no té sexualitat pròpia, sinó que aquesta està en funció de la de l'home. Se li ensenyarà a complir la funció sexual física (coquetisme) per tal d'atraure un home i complir la seva funció principal : ser la dona d'algu.

Així, els pares, quan preparen a preparar els seus fills per a la vida professional, ho faran de manera molt diferent si es tracta d'un noi o d'una noia. El futur treball del fill es considerarà una cosa fonamental i, per tant, es faran totes les gestions que calguin perquè sigui el més retribut i considerat socialment possible. El futur treball de les dones - si s'hi pensa - serà en tot cas una cosa secundària, per ajudar l'economia familiar, o per si de cas no troba un marit o se queda viuda. No està en funció de la capacitat o vocació professional de la dona.

En resum podem dir que la família educa la dona en un món i pro- fessionalment dependent i socialment subordinat. Sempre dependent i re-